

Aan: De staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
mw. drs. M.W.W.E. Veldhuijzen van Zanten-Hyllner en
De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie, dhr. mr. F. Teeven

Uw kenmerk : -
Ons kenmerk : 2012-0863

Datum : 17-10-2012
Betreft : reactie op concept jeugdwet in de con-
sultatieronde door de 18 gemeenten uit
de regio West Brabant

Excellenties,

Wij maken als samenwerkende gemeenten in de regio West Brabant graag gebruik van de gelegenheid om te reageren op de concept Jeugdwet.

De ingezette beweging om alle verantwoordelijkheid voor de ondersteuning van jeugdigen in een keer over te hevelen naar ons als gemeenten spreekt ons zeer aan. Hiermee zouden wij in West Brabant nog effectiever en daadkrachtiger handen en voeten kunnen geven aan het realiseren van een prettig en gezond opgroei- en opvoedklimaat voor álle jeugd en ouders in West Brabant. Wij streven er naar dat zo veel mogelijk kinderen zonder grote problemen kunnen opgroeien. Onze inspanningen richten zich daarom op een toename van het aantal jeugdigen en ouders dat op eigen kracht opvoed- en opgroeihobbels kan nemen en een afname van het aantal jeugdigen dat gebruik moet maken van zwaardere zorg. We zetten dus fors in op de eigen kracht van het gezin en op de competenties en talenten van de jeugd en zien het als de rol van de lokale overheid om voorwaarden te scheppen voor een prettig en gezond opvoed- en opgroei-klimaat. De maatschappelijke uitdaging die voor ons ligt is het normaliseren en ontmedicaliseren van de dagelijkse opvoed- en opgroevragen.

Ondersteuning richt zich in onze West Brabantse gemeenten dus primair op het versterken van de eigen kracht van kinderen en hun ouders. Zo zijn zij zelf in staat duurzame randvoorwaarden in hun omgeving te creëren, die bijdragen aan een stabiele ontwikkeling van kinderen. Het CJG kan waar nodig ondersteunen in het creëren van die prettige en veilige opvoed- en opgroeiomgeving en levert in de toekomst dus ook alle vormen van (vrijwillige) ondersteuning. Van advisering tot en met passende zorg. Die ondersteuning is afgestemd op de vragen en behoeften van het gezin en wordt waar mogelijk geboden door familie, vrienden en vrijwilligers (bijvoorbeeld andere ouders) en waar nodig door vraaggerichte en competente professionals. Jeugd en ouders in West Brabant krijgen daar waar nodig die ondersteuning bij opvoeden en opgroeien in de eigen leefomgeving, thuis of op school. Ook wanneer het om intensiever zorg gaat. De zorg komt naar het gezin, tenzij het in de optiek van jeugd, ouders en de betrokken professional in het belang van het kind echt beter is om die zorg buiten de vertrouwde leefomgeving te krijgen.

Uiteindelijk streven we er naar dat er zoveel mogelijk West Brabantse kinderen en jongeren prettig en gezond opgroeien. Dat ouders het als vanzelf vinden spreken dat ze met elkaar en hun directe omgeving praten en sparren over opvoeden. Dat zij tijdig ondersteuning vinden bij het CJG om te voorkomen dat ze in de problemen komen.

En dat gezinnen die dat nodig hebben, snel de juiste hulp krijgen (inclusief inzet van aanvullende dwang/drangmaatregelen als dat nodig is voor de veiligheid van kinderen en jongeren). Die hulp willen wij bieden via het principe van een gezin, een plan, een aanspreekpunt.

Echter, de concept jeugdwet lezende, constateren wij dat de ruimte en de bevoegdheden die wij als gemeenten krijgen om daadwerkelijk te kunnen sturen op bovenstaande opgaven, substantieel geringer zijn dan de verantwoordelijkheden die wij krijgen. Wij vinden de concept jeugdwet op onderdelen niet in balans als het gaat om verantwoordelijkheden versus bevoegdheden en wij vrezen dat deze concept jeugdwet onvoldoende fundament biedt om te komen tot de gewenste transformatie van het jeugdstelsel.

Wij onderschrijven alle knelpunten en bezwaren die door de collega's van het G4- en G32-stedennetwerk zijn geformuleerd in hun reactie.

Onze grootste zorg betreft:

De inrichting van de jeugdbescherming. Integrale hulpverlening via het principe van 1 gezin, 1 plan is een doorlopend proces waarin elementen van drang en dwang in bepaalde gevallen tijdelijk als extra drukmiddel kunnen worden ingezet. Voor de effectiviteit van alle hulp én kostenbeheersing is het dan nodig dat de regie op het geheel in één hand ligt. De voorliggende concept jeugdwet gaat juist uit van een scheiding van bevoegdheden en dus regie. De gemeenten gaan niet over de gecertificeerde instellingen en zouden dus ook geen mandaat krijgen om te laten bepalen welke hulp ingezet wordt in het kader van dwang en drang. Die bevoegdheid ligt namelijk bij (professionals van) gecertificeerde instellingen in plaats van bij de gemeente in casu de lokaal ingebedde professionals die al bekend zijn met en bij het gezin. Deze schotten beletten ons om het stelsel in te richten conform het alomgewenste principe van 1 gezin, 1 plan. Ook en juist voor gezinnen die te kampen hebben met forse opgroei- en opvoedproblematiek.

De toeleiding naar de GGZ. De jeugd-GGZ blijft in de concept jeugdwet een apart circuit waarin de huisartsen volledig autonoom kunnen doorverwijzen. Ten eerste is het daarmee voor gemeenten financieel niet stuurbaar en dus niet beheersbaar. Ten tweede is het niet logisch dat de toewijzing van jeugd-GGZ hulp *naast* in plaats van *als onderdeel van 1 plan* zou gaan plaatsvinden. De huisarts speelt een spilfunctie, maar tegelijkertijd ook onderdeel van een netwerk in de wijken, rondom jeugd en ouders. Wij kunnen geen verantwoordelijkheid nemen zonder daarbij passende bevoegdheden en instrumenten om (financieel) te sturen.

Kortom: onvoldoende ontschotting en ontregeling.

In de concept jeugdwet wordt de intentie om te komen tot een ander, beter & vraaggestuurde ondersteuning aan jeugd en ouders niet gevolgd door de daarvoor noodzakelijke ontschotting, en 'ontregeling'. Integendeel. Er blijft een onderscheid in 'categorieën' van toeleiding, van zorg, van instellingen. Er blijven parallelle in plaats van geïntegreerde systemen. Met dito eigen toegang, eigen criteria, eigen (financiële) 'prikkel' en dus dito eigen belangen. Dit is voor gemeenten vrijwel onmogelijk aan te sturen. En belangrijker, het is voor jeugd en ouders niet de gewenste en beloofde effectieve pleister op de wond.

Wij hopen dat u tegemoet kunt en wilt komen aan de bezwaren die wij als gemeenten zowel in regionaal verband als in het verband van G32 en VNG hebben geuit en wij verzoeken u om de jeugdwet conform aan te passen. Dan nemen wij als gemeenten met vertrouwen de aan ons toegewezen verantwoordelijkheden op ons. Dan kunnen wij in West Brabant op volle kracht vooruit. Met elkaar, met partners en met en voor alle jeugd en ouders in onze regio.

Met vriendelijke groet,

Kees Jongmans

Bestuurlijk trekker Jeugd West-Brabant en wethouder Jeugd in Roosendaal

Mede namens mevrouw Grootenboer (wethouder Jeugd in Moerdijk), mevrouw Boelema (wethouder Jeugd in Breda), mevrouw Bode (wethouder Jeugd in Oosterhout), mevrouw de Hoon (wethouder Jeugd in Zundert), de heer van der Weegen (wethouder Jeugd in Bergen op Zoom), de heer van Hal (wethouder Jeugd in Rucphen), de heer van der Wijst (wethouder Jeugd in Woensdrecht), de heer Paantjes (wethouder Jeugd in Halderberge), de heer van Geel (wethouder Jeugd in Steenbergen), de heer van de Heijning (wethouder Jeugd in Alphen-Chaam), de heer Vaes (wethouder Jeugd in Etten-Leur), de heer Spuijbroek (wethouder Jeugd in Aalburg), de heer Vermeer (wethouder Jeugd in Baarle-Nassau), de heer van Oosterhout (wethouder Jeugd in Drimmelen) en de heer Smit (wethouder Jeugd in Geertruidenberg)